Ն. 6403 1891 ՄԱՐՏ 30 ՃՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ 31 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ. ԱՊՐԻԼ 11 ՃՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ Ն. 6403

10 ԲԱՐԱ

Մասիսի Էջերեան

10 ԲԱՐԱ

ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

Թաշրուալար իչին սէնէլիք Մէճիտ 6

Իսթանպոլ իչին » » 5

Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր

Իսթանպոլտա, Քիւրքճիւ խանընտա, ալթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու մաղազալար.

مطبعه وادارەخانەسی
استانبولده کورکجی خاننده آلتقاتده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازەلر.

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قره‌بت یانوسیان

١٣٠٧ ՄԱՐԹ ՝٣٠ ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ١٣٠٨ ՐԱՄԱԶԱՆ ٢

Ա.ԶԳԱՅԻՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթ-լէրի, իբի կիւնտէն պէրու Բաթրիգ-խանէեէ կէլէմէմիշ օլտուղունատան, պու կիւն Գալաթատա Թէճէմմիւ իտէճէք օլան Խառն Ժողովտա հազրը պուլու-նաճաղը, վէ իմթիեազաթը մէզկէպիյէ հագդընտա Բաթրիգխանէմիզէ վիւ-րուտ իտէն Թահրիրաթը Սամիէէի, մէճ-լիսէ արզ իտէճէկի խապէր ալընմըշ տըր.

Կտակաց Հոգաբարձութիւն տիւն սապահ Գալաթատա Թէճէմմիւ իտէ-րէք, քէնտի միւզաքէրաթը իլէ մէշ-զուլ օլմուշ տուր. Կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ տախի Թէճէմմիւ իտէճէք, վէ Խառն Ժողով Թարաֆընտան միւշավիր Թայէին օլունան սաատ. Նուրեան վէ Նորսաուկեան Գաբրիէլ էֆէնտիլէր հազարաթը տախի, հազրը պուլունա-ճաղլար տըր.

Ուսում. Խորհուրդ, ազալարընն էք-սէրի հազրը պուլունմատըղընտան տիւն հիչ պիր շէյ պագամամըշ տըր. Ան-ճագ մէկզիւր խորհուրդուն ատենա-պետի Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆ. իլէ Կրթական տեսուչ Իւթիւճեան կարա-պետ էֆ. հազրը պուլունմուշլար տըր.

Մայր Մաչտոցուն էլ եազըսը իլէ մաթպու սուրէթլէրինին թաթպիգինէ մէմուր օլան ըուհանի գօմիսիօն, տիւն տախի Գալաթատա Թօբլանարագ, քէնտի Թէտգիգաթընա տէվամ իլէմիշ տիր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Լօնտրա 9 ապրիլ

Մըսրը մալիէ միւսթէշարը Մ. Վիլնէ-ռին, էնկլաքը Խըտիվիէ խութիգրազը սէնէ-տաթընը Թահվիլի մուամէլաթընա մէմուր-էն եազընտա Լօնտրաեա կէլէճէկի ըրիվա-էէթ օլունուեօր.

Պէլկրատ 9 ապրիլ

Սըրպիսթան տուեունը ումումիյէ սէ-նէտաթընընն Թահվիլի հագդընտա, հէյեթի վիւքէլանընն պու կիւն Սգուբչինա մէճ-լիսինէ պիր գանուն լայիհասը իթա իտէ-ճէկի սէօյլէնմէքտէ տիր.

Բարիս 9 ապրիլ

Ումումի մէճլիսլէրին էքսէրիսի իքմալի միւզաքէրաթ իլէմիշ տիր

Մէճլիսի մէզքուրէնին հիյնի իճթիմա-ղընընտա պիր կէօնա հատիսէ վուգուա կէլ-մէմիշ տիր.

Բէթրսպուրկ 9 ապրիլ

Ֆրանսանընն Բէթրսպուրկ սէֆիրի Մ. տը Լապուլէ, քաղար կիւնիւ մէէզունէն չէհրի մէզքուրատէն հարէքէթ իտէճէք տիր.

Բէթրսպուրկ 9 ապրիլ

Քիէֆտէն խապէր վերիլտիկինէ նազա-րէն, մէվզի գօմանտանը ժէնէրալ Տրակու-միրօֆ իլէ էեալէթի մէզքուրէ վալիսի ժէ-նէրալ Ինեաթիէֆ արասընտա պաղը իսթի-լաֆը էֆքեար զուհուրա կէլտիկի ճիհէթ-նէ, ժէնէրալ Ինեաթիէֆ, Ֆինլանտիա էեա-լէթի վալիսի իլէ պէճայիշի մէէմուրիյէթ իտէճէքմիշ.

Կալկաթա 9 ապրիլ

Թարաֆը հիւքիւմէթտէն կէօնտէրիլէն ասաքիրի իմտատիեէ կալկաթաեա վասլ օլմուշ տուր. Մանիբուրա սէվգ օլունան հէյեթի սէֆէրիեէ, Մանիբուրլուարը Թա-պալ ճիվարընտա մաղլուպ էյլէմիշ տիր. Իշպու մաղլուպիյէթ իւզէրինէ, Մանի-բուրլուարն արզը իթաաթ վէ ինգրեատ մէճպուր օլաճաղլարը զանն իտիլմէքտէ տիր.

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Սէլամլըգ ալաեը Համիտիեէ ճամի-սինտէ իճրա օլունմուշ տուր. Բզլսիա սէֆիրի Մ. տը Նէլիտօֆ իլէ մատամա-սը վէ սէֆարէթ պաշ Թէրճէմանը, վէ Ֆրանսա սէֆիրինին զէվճէսի գօնթէս տը Մօնթէպէլլօ, վէ Ֆրանսա վէ Իթա-լիա սէֆարէթլէրի «Ռուշ Ռէնէրլէրի», վէ Հրմէնաքէր իմթիեազը թալիպլէրինտէն պարօն Մագար վէ եիւզ գատար սէյեահլարլա զէվաթը միւթէպէրէյի ռայիրէ, տայիրէի ֆախիրէտէ հազրը պու-լունարագ, սէլամլըգ բէսմինի սէյր ու թէմաշա իթմիշլէր, վէ իճապ իտէնլէրէ Գուրբէնատէն Էմին պէյ հազր. վասը-թասը իլէ, իլթիֆաթը Շահանէ թէպ-լիղ պույրուլմուշ տուր.

Սէլամլըգ ալաեը խիթամընտա, Ռու-սիա սէֆիրի Մ. տը Նէլիտօֆ մատամա-սը վէ սէֆարէթ պաշ թէրճէմանը հու-զուրու հազրէթի Բատիշահիեէ գազուլ պույրուլարագ, իլթիֆաթը Սէնիյեէեէ մազհար օլմուշլար տըր.

Թէրճէմանլըգ վազիֆէսի, Թէրճէ-մանը Տիվանը Հիւմայունի Միւնիր բաշա հազր. Թարաֆընտան լիֆա գելընմըշ տըր.

Տիւն Ռամազանընն պիրինճի կիւնիւ օլմագ մինասիպէթի իլէ, Սատրազամ բաշա վէ Շէյխ-իւլ-Իսլամ Էֆէնտիլէր Լութֆի էֆ. հազր. վէ սաեիր միւքէլլէֆ ֆի-խամ հազարաթը տիւն ագշամ իֆթար իթմէք իչին, Մապէյնը Հիւմայունա կի-տերէք, քիչիտէ պույրուլան զիեաֆէթը Սէնիեէտէ հազրը պուլունմուշլար, վէ չու սուրէթլէ իլթիֆաթը Սէնիյեէեէ մազ-հար օլմուշլար տըր.

Միւշարիլէյհիւմ հազարաթընա լ-քինճի Մապէյնճի Հաճի Ալի պէյ հազ-ըէթլէրի վասըթասը իլէ այրը այրը սէ-լամը Շէհրիեարի թէպլիր պույրուլմուշ տուր.

Տէրսաատէթտէ պուլունան էն պիւ-եիւք բիւթպէտէն էն քիչիւք բիւթպէեէ գատար հայիզի մանսըպ օլան իւմէրա վէ զապիթան իլէ քեաֆֆէյի ասաքիրի Շահանէնին, Եըլտըզ սէրաեը գուրպին-տէ թախսիս օլունան մահալլէրտէ իֆ-թար իթմէլէրինէ էմր ու ֆէրման պույ-րուլտուղունտան, տիւն ագշամտան ի-թիպարէն, ասաքիր գըսըմ գըսըմ իֆ-թար իթմէկէ պաշլամըշլար, վէ հէր պիրինէ մաաշլարը նիսպէթինտէ աթկ-եէյի Սէնիյեէ թէվզիինէ պաշլանմըշ տըր.

Գա Իրատէյի Սէնիյեէ տիւնտէն ի-թիպարէն Սէրասեր Հիւմայունի էրզագ անպարընտան ֆուգարաեա եաղ վէ բէր-ինճ վէ սայիր լեվազիմաթ թէվզի օ-լունմաեա պաշլանմըշ, վէ պու միւնա-սիպէթլէ, Էեուպտէ 20 գատար գուր-պան քէսիլէրէք, 300 ծգգա էքմէք վէ 2000 ղուրոշտան զիեադէ բարա էր-պապը իհթիեկաճէ տաղըտըլմըշ տըր.

Սէրասքէր բաշա հազր. ումումի ա-սաքիրի Շահանէեէ թէպլիղ օլունմագ իւզրէ, պիլ ճիւմլէ օրտու միւշիրլիքլէ-րի իլէ ասքէրի ֆըրգա գօմանտանլըգ-լարընա, Թարաֆը Բատիշահիտէն շէ-րէֆ վուգու պուլան իլթիֆաթը Սէնիյ-եէ վէ սէլամը Հիւմայունու պա թէլէ-կրաֆ թէպշիր իյլէմիշ տիր.

Պէշինճի օրտույի Հիւմայուն (Ճամ) միւշիրի Օսման Նուրի բաշա հազր. մա-հէլլի մէէմուրիյէթինէ մուվասլէթլէ իճրայի վազիֆէեէ պաշլատըղը կիպի, ալթընճը օրտույի Հիւմայունա թահվիլի մէէմուրիյէթէ իթմիշ օլան պէշինճի օր-տու միւշիրի սապըգ Ռէճեպ բաշա հազ-ըէթլէրի տախի, Պաղտատա սէրիան հա-ըէքէթ իթմէք իչիւն էմր ալդ իթմիշ տիր.

Տէրսաատէթտէ պա Իրատէյի Սէ-նիյեէ աչըլաճաղընը եազարընմըշ նէպա-թաթ վէ հայվանաթ վէ տօղումա սէր-կիսինտէ, Զաթը Շահանէ իլէ վիւքէ-լայի ֆիխամ հազարաթընա մախսուս այրը այրը տայիրէլէր եաբըլմասընա Ի-բրահիմ Շահանէ չէրէֆսուտուր իթմիշ տիր.

Մէզքիւր սէրկի իչին Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նազրը Բայիֆ բաշա հազրէթ-լէրինին Թահրը բիեաստէթինտէ Թէչէք-քիւլ իթտիկի եազըլան գօմիսիօն, պիր գաչ եէր Թէնսիպ իտէրէք, պունլար-տան պիրինին ինթիխապընա տայիր Թանզիմ իթտիկի մազպաթանընն Խաքի-բայի Շահանէեէ արզը ըրմընտա մա-գամը Սատա էթէ Թագտիմ իտէճէկի իչիտիլմիշ տիր.

Մագամը Սատարէթտէն պա Թէլէ-ղրաֆ Թէպլիղ պույրուլան Իրատէյի Շահանէ իւզէրինէ, Գօսօվա վալիսի Ապտիւլգատէր Քէմալի բաշա հազր. ասվալը վիլաեէթ հագդընտա պաղը իյզահաթ արզը իչին Տէրսաատէթէ կէլ-մէք իւզրէ Գօսօվատան հարէքէթ իթ-միշ տիր.

Վիլաեաթը Շահանէտէ պուլունան էսհամ պէրաթլարը իլէ իսթիգրազը տախիլի Թահվիլաթը, մուգապիլինէ Թահվիլաթը Օսմանիյեէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ Թօբլաթարընընարագ Տէրսաատէ-թէ կէթիրիլմիշ իտի.

Թահվիլաթը Օսմանիեէ պու քէրրէ Տէր-սաատէթէ վիւրուտ իթմիշ օլտուղուն-տան, պունլարտան վիլաեէթլէրէ իր-սալի լազըմ կէլէնլէրի կէօնտէրմէք իւզ-րէ, Մալիյեէ Նէզարէթինտէ Տուեունու Ումումիյեէ մուհասէպէճիսի Մէսուտ էֆէնտինին Թահրը բիեաճէթինտէ, պիր գօմիսօն Թէշէքքիւլ իթտիկի խապէր ալընմըշ տըր.

Միւթէվէֆֆա Մ. Գալչէֆին եէրինէ Պուլկարիսթան մալիէէ միւտիւրլիկինէ Թաեին օլունան Մ. Նաչէվիչտէն միան-հալ Վիէննա բօլիթիգա մէմուրիյէ-թինէ ատլիեէ միւտիրի սապըգ Մ. Մթօյլօֆուն Թաեին օլունաճաղը, Սօֆիա տէվայիրի սիեասիեէսինճէ զանն օլուն-մագտա իմիշ.

Տէվայիրի միրիեէ միւնագատա վէ միւզաեէտէլէրինտէ, Թիճարէթ օտասը-նընն շէհրատէթնամէսինի համիլ օլմաեան թիւճճար վէ տէլլաղլարընն գապուլ օ-լունմասը, Թիճարէթ Օտասը նիզամ-նամէսինէ զէյլ իտիլէն մէվատտը նիզա-միեէ իգթիզասընտան պուլունտուղուն-տան, շէհնատէթնամէսի օլմաեանլարընն տէվայիրի միւլքիեէ վէ ասքէրիեէճէ գապուլ օլունմասը, էտիրնէ Թիճարէթ Օտասընտան մագամը ֆիլանէթէ պա միւղէքքէրէ պէեան օլունադագ, ֆիլա-եէթը միւշարիլէյհատան օլ վէճճիլէ տէ-վայիրի լազըմէեէ Թէպլիղ ի քէյֆիյէթէ օլունմուշ տուր.

Միւտտէթի իճարը մարտ իպթիտա-սընտա խիթամ պուլան Դասապա տէմիր եօլ գումանեասընընտէվը ու թէսէլլիմ (Վէսլիմ ալմագ) մուամէլէսինի իճրա զըմընընտա, տէմիր եօլլար միւաիրի ու-մումիսի խայրի պէյլին Թահրը բիեա-սէթինտէ օլարագ, մահէլլինէ կէօնտէ-բիլէն գօմիսիօն, պու քէրրէ իքմալը վազիֆէ իլէ զապթնամէսինի Նաֆիա նէզարէթինէ Թագտիմ իթմիշ օլմազլա, իշպու զապթնամէ իւզէրինէ, պաղը մէվատտա հագդընտա Պապը Ալիտէն իյ-զահաթ Թալէպ օլունմասը Նէզարէթճէ գարարլաշտըրըլմըշ տըր.

Կէչէնտէ Ատիլճէվազտա վուգու պու-լան զելզելէտէ, գատապա խանէլերի եաբը պէ եաբը եըգըլմըշ, վէ զելզելէ էնասընտա 5 չօճուգ Թէլէֆ օլմուշ, վէ էհալինին հայվանաթը տախի եըգըլան ախըրլար ալթընտա գալմըշ տըր.

Էրզրում իլէ Վան արասընտաքի եօլ իւզէրինտէ զելզելէնին Թէէսիրի իլէ 20 մէթրօ ուզունլուղունտա վէ 2 մէթրօ կէնիշլիկինտէ պիր տէլիք բէյտա օլա-րագ, պուրատան միւթասըլ սիեահ բէնքլի վէ քիւքիւրթ գօգուլու պիր սու ճերեեան իյլէմէքտէ իմիշ.

Տարիլաճէղէ (անկելանոց) գօմիսիօ-նու, պունտան սօնրա եավէրանը Բատի-շահիտէն Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրի-նին Թահրը բիեասէթինտէ Թէճէմմիւ իտէրէք; իշպու գօմիսիօնտա Թէշ-բիֆաթը ումումիեէ նազըրը Միւնիր բաշա հազր. տախի պուլունաճագ տըր.

Վէլատէթը Հիւմայուն միքլապէսէ-սի իլէ, Էրզրումտա տախի 29 մահպուս սալը վէրիլմիշ տիր.

Հէմիրէսի Պեզիկի գամա իլէ ճէրհ իտէրէք ֆիրար իտէն Մինասընն զապ-թաճա տէրտէսթ օլունտուղու խապէր ալընմըշ տըր.

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

ՀԻՆՏԻ-ՉԻՆԻՏԷ ԻՆԿԻԼԻԶԷՐ

Հինտի-Չինիտէ վագը օլուպ Ինկիլիզ միսսիէմիլիքեաթընտան պուլունան Մանիբուր ճիհէթլերինտէ զոթհուր իտէն գարբըշըգլը իւզերինէ, Էվրօբա զաղէթալարընդն հէման ճիւմլէսի պու պապտէ միւթալաաթտա պուլունտուգլարընտան, միւթալաաթը մէզքիւրէնին խիւլասասը պէր վէհէր աթի տէրճ օլունգուր։

Մանիբուր գըթալը (կոտորած) հէր քէսին նազարը տիգգաթընը Հինտի-Չինի իւզերինէ չէվիրմէնէ մէճպուրիյէթ վերմիշ տիր։

Հինտի-Չինի մէմալիքինտէ պիր քիչէնք հիւքիւմէթին իսեան իթմէսի, վէ պու իսեանդն թէսքինկ զըմիրընտա կէնտերիլէն կոչ-ալարտան միւրէքքէպ իքի թապուրդն արպէտաճրլար թարաֆընտան բէրիշան վէ տարմատուդընդ իտիլմէսի, Ինկիլիզ էֆքեարը ումումիէսինճէ զիեառէսի իլէ մուճիպի թէէսիր օրմուշ տուր։ Պու վագտայի վախիմէնին, Հինտիսթանտա Ինկիլթէրրա գուվվէյի նուֆուզիյէսինին սարսըլմասընա պիր ալամէթ օլուպ օլմատըդը, Լոնտրա վէ սաեիր մահալլէրճէ մուճիպի միւալ օլմագտա տըր՝ 75,000 Էվրօբա ասքէրինին 240 միլէոնու միւթէճավուզ Ասիալըլարը թահթը ինգիպաթ վէ մուհաֆազատա պուլունտուրմասը եէրլի էհալիտէն միւրէքքէպ ասքէրին զասֆընը իրայէ իթմիշ տիր։

Կալկաթատան Լոնտրաեա ախիրէն վարիա օլան խապէրլէր, վագտայի մէզքիւրէնին մէրթէպէյէ, իֆրաթա վարտըրըլտըդընը իսպաթ իթմէքտէ, վէ ահվալը մահալլիէէնին էօյլէ գօրդուլաճագ տէրէճէտէ օլմատըդընը կէօսթէրմէքտէ տիր։

Կօրդասլարը բէրիշան օլմասընա մահզա Ասամ պաշ գօմիսէրի Մ. Քէնթօն սէպէպ օլմուշ տուր։ զիրա մուսալիէյ ասիլէրին սարպ վէ գաեալրդ տաղլարտա իթթիֆաղ իթտիքլէրի մէթին վէ գավի մէգքլարը էլտէ իթմէք իչին 1500 քիշիտէն միւրէքքէպ իքի թապուր Կօրդասլար իլէ Ֆիմքին օլաճաղը խաթասընա տիւշար օլմուշ, վէ հալպուքի գուվվէյի մէզքիւրէնին 3 միսլինէ իպլաղ իտիլմէսինի քէշֆ իտէմիշ տիր։ Ասաքիրի մէրգումէ էօյլէ զանն օլունտուղու կիպի չարուճագ մաղլուպ օլմամըշլար տըր։ զայրէթ վէ ճէսարէթը ֆէվգէլատէ իպրաղ իտէրէք, բէք կիւզել մուհարէպէ իթմիշլէր տիր, թապիի տիր քի, Հինտիսթան վալիսի պուատէմը մուվաֆֆագըյէէթի սիւքիւթ իլէ հէչիշտիրմէէէճէք, վէ գուվվէյի միւնասիպէ կէօնտէրէրէք արպէտաեը թէսքինէ չալըշաճագ տըր։

Մանիբուր գարըշըդըը, Հինտիլիէրին Ինկիլթէրրա իտարէսի ալթընտան գուրթուլմագ իսթէտիքլէրինէ տէլալէթ իթմէզ- զաթէն հուտուտտա պուլունան միլաեէթլէր էօթէտէն պէրու Ինկիլթէրրանդն սուրէթի տայիմէտէ թահթը նէզարէթինտէ պուլունմագտա, վէ արա սրրա զուհուր իտէն գարբշըգլըգլար թէսքին իտիլմէքտէ տիր։ Կօրգասլարը մաղլուպիյէէթի Գաշմիրի շիմալիտէ ագտէմճէ վուգուա կէլմիշ օլան ատէմը մուվաֆֆագըյէէթէ գրեասէն հիչ մէսապէսինտէ գալը։

Կօրգասլար տաղլը ասքէր օլուպ, պայիր Ինկիլիզ ասաքիրի մունթազամէսի կիպի պունլարտա գավի վէ մունթազամ տըրլար, հալ պուքի սիրահիչէր (ամթլար) Կօրգասլարդն մատուներնտա տըրլար, հէմտէ չունու նազարը տիգգաթա ալմալը տըր քի, սիրահիչէր, էհալիսի միւթի օլան վէ ճէնկ ուճիտալ հավէսինտէ պուլունմասան վիլաեէթլէրտէ իգամէ իսիլմէքչէ տիրլէր։ Սայիր հէրլէրին ասայիշ վէ էմնիյէթինին մուհաֆազասը խասսէթէն Էվրօբա ասաքիրինէ միանհաղը տըր։

Իչթէ չու միւթալաաթ վէ միւխահազաթը նէթաեիճինտէն անլաշըլըեօրքի, հուտուտտա պուլունան վէ եօգարըտա զիքը իտիլմիշ ջան վիլաեէթլէրտէն մաատա՝ Հինտիսթանդն պայիր ճիհէթլէր էհալիսի գրեամ իթմէք ֆիքրինտէ օլմատըդը կիպի, գրթայի մէզքիւրէ, Ինկիլթէրրանդն եէտը իտարէսինտէն չրգապիմէք նօգթասընա տա վասլ օլմամըշ տըր։ Հէլէ զէնկին վիլաեէթլէրին էհալիսի Ինկիլթէրրա ալէյհինտէ գրեամ իթմէք ֆիքրինտէ պուլունմատըգլարը կիպի, պիլաքիս քէնտիլէրինի Բաճալարընդն իրատաթը քէյֆիյէէսինտէն գուրթարտըգլարընտան, վէ զիրաաթ վէ սէնաաթ վէ իմ ու մէարիֆտէ թէրագգիլէրինէ դայրէթ իթմէլէրինտէն, վէ մահսուլաթ վէ մամուլաթդն նագլինի գօնայլաշըրմագ իչին չըմէնտրֆէրլէր իհտաա իլէտիքլէրինտէն նաչի Ինկիլիզլէրէ մինէթտար վէ միւթէչէքքիւր տիրլէր։

Հինտիսթանդն իտարէսի՝ սայիրլէր միսիլու Ինկիլթէրրաեա, մէսարիֆի քիւլլիէէյի մուճիպ օլմագսըզդն 4 միլեարտան միւթէճավուզ ախղու իթտա վագը օլմագտա տըր։ Գրթայի մէզքիւրէնին իտարէյի հիւքիւմէթի իչին, պիր միլիօն Էվրօբալը մէէմուր, վէ ասաեիչին պագա վէ մուհաֆազասը զրմիրընտատա 140,000 քիշիսի եէրլիտէն օլմագ իւզրէ 220,000 ասքէր քիֆաեէթ իթմէքտէ տիր։

Բօմատան Էվրօբա զաղէթալարընա եազըլըրդընա նազարէն, Իթալիա պաշվէքիլի Մ. տի Բուտինի իլէ լօրտ Տըֆրին, Մավի Նիլ (Նեղոս) իլէ Գըրմըզը տէնիզէ Բէս իլ Գասը պէյնինտէ մէվճուտ օլան մէմալիքին ճէնուպ ճիհէթինտէ, Իթալիա իլէ Ինկիլիզ նուֆուզ վէ սէլահիյէէթլէրի տայիրէսինին թահտիտ իտիլմէսինէ տայիր իթթիֆաղ օլունաճագ խաթթը հարէքէթ հագգընտա իթթիֆագ իթմիշլէր տիր։

Լօրտ Տըֆրինին անգարիպ Բօմատա ավտէթինտէ պու պապտէքի մաղպաթա իմզալանաճագ տըր։

Իր-ի զաղէթասընդն պէեանընճա, Ինկիլթէրրա, Գըրմըզը տէնիզտէ Բէսիլ Գասը իլէ Սամագա արասընտա ճէվճուտ օլան քեաֆիէյի պիլատը, Իթալիա տեվլէթի տայրէյի նուֆուզու վէ սէլահիյէէթի տախիլինտէ թանըրդը կիպի ջ Քասալա Ինկիլթէրրանդն նուֆուզ ու սէլահիյէէթի տախիլինտէ պուլունաճագ իսէ տէ, միւգթազիյեաթը ասքէրիեէ լիճապ իթթիյի թագտիրտէ Իթալիանդն գրթայի մէզքիւրէյի իչղալէ հագգը օլաճագ տըր։

Մամաֆիհ շաեէտ գրթայի մէզքիւրէնին Իթալիա թարաֆընտան իշղալինէ լիւզում կէօրիւլիւրսէ, վէլէվ մէմլէքէթի մէզքիւրէնին իշղալինտէն ածրա, էկէր Մրսըր հիւքիւմէթի թէքրար գրթայի մէզքիւրէյի կէրի իսթէր, վէ ասայիշինի մուհաֆազա իթմէք իգթիտարընդը հայիզ օլտուղունու իսպաթ իշլէրսէ, Իթալիա Գասալաեը Մրսըրա թէրք ու իեատ իթմէսի լազըմ կէլէճէյի պու իքի տեվլէթ պէյնինտէ գարաքաշարընընդ մը։

Եինէ Բօմատան քէշիտէ օլունան պիր թէլէղրաֆա նազարէն, Ամերիգատաքի թահգիգաթ գօմիսիօնու Իթալիա գրալը թարաֆընտան լիէճ իլ վէտտա գապուլ օլունուպ, պատէհու պաշ վէքիլ Մ. տի Բուտինի հէյեէթը մէզքիւրէէի նէզտինէ գապուլ իթմիշ, վէ Մ. Անթօնէլլինին մուվասալէթինտէն էվվել վիրուտ իթմիշ օլան Հապէշիսթան հիւքմտարը գրալ Մէնէլիքին մէքթուպունու օգումուշ տուր։

Մ. տի Բուտինին հէյեէթի թահգիգիյեէէ, Հապէշիսթան գըրալը իլէ մէվճուտ օլան միւնազաանընդ սուրէթը տօսթանէտէ խիթամ պուլաճաղընը պէեան, վէ հիւքիւմէթին Ամերիգատա միւմքին մէրթէպէ թասարրուֆ վէ եէոնդ իթմէք էֆքեարընտա պուլունտուղունտան, օրատա իգթիղա իտէն իշղալ ասքէրինին լիւզումի մըգտարընտան զիեատէ պուլունտուրուլմասը իչիւն Մասուատա իգթիղա իտէն թահարրիեաթ վէ թահգիգաթը միւքէմմէլէէի իճրա իթմէլէրինի թավսիյէ իթմիշ տիր։

Հինտ վալիսինին ըէսմի պիր թէլէղրաֆընա նազարէն, Մէնիբուր ֆէլաքէթինին իլը խապէրի վասլ օլուր օլմազ, թամամտան կէօնտէրիլէն վէ զապիթանտան կրանթը թահթը գօմանտասընտա պուլունան ասաքիր միւֆրէզէսի, Վէթանքտա տիւշմէն թարաֆընտան մուհասէրէ օլունմուշ տուր։ Իշպու միւֆրէզէ, թապալ գալէսի իւզերինէ հիւճիւմլէ մէզքիւր գալէյի ջապթա մուվաֆֆագ օլմուշ իսէ տէ, անտէն պէրու պուհրանը պիր հալու մէվգիտէ պուլունմագտա տըր, զիրա Մանիբուրլարը թէքմիլ օրտուսու պիր չօդ թօճուլարը պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ թապալ գալէսի էօնիւնտէ պէքլէմէքտէ տիր։

Թաֆ՝ զաղէթասը տէեօրքի, Մանիբուրլարա ճէզայի սէզալարընը վէրմէք Ինկիլթէրրա իչիւն վաղ կէչիրմէսի միւմքիւն օլմասան պիր վազիֆէ օլուպ, 1877 տէն 1886 սէնէսինէ գատար Մանիբուրտա մուդիմ էյլիքք վաֆիֆէսինի իյֆա իթմիշ օլան սըր ճէյմս ճՕնսթընդն էֆքեարընճա, 1500 նէֆէրտէն միւրէքքէպ պիր սէֆէրին սեվգ օլունմասը Մանիբուրլարը զալէպէ իչիւն քեաֆի վէ վաֆի տիր։

Տեյլէ Նէ՞ղ զաղէթասընդն պէեանընճա, սօն խապէրլէր Մանիբուրլարընդն թէրթիպ իթմիշ հիչ պիր մուգավէմէթ բլանլարը օլմատըդընը միւպէյեին տիր։ Պինաէն ալէյհ պունլարընդն իլը մուվաֆֆագըյէէթլէրինտէ տէվամարը իհթիմալ տախիլինտէ տէկիլ տիր, արթըգ իլը գուվվէթ վէ ճէսարէթլէ մուհարէպէ իտէմէէօրլար։ Մ. Քէնթօնուն հաեաթը թէհլիքէտէ կէօրիւնմէէճր։ զիրա ասիլէր միմամիլէյհի ըէհին օլարագ մուհաֆազա իթտիքճէ, հագգլարընտա զիեատէ միսասատէքեարանէ հարէքէթ օլունուպ հալլէրինին էնիլէշմէսի իմմինէ պուլունապիլիրլէր։

Տեյլէ Նէ՞ղ զաղէթասընդն Ամամ պաշ գօմիսէրի Մ. Քէնթօնդն հաեաթը թէհլիքէտէ պուլունմատըդը զանընընա զահիպ օլուեօր իսէ տէ, մումամլէյհ Մ. Քէնթօն իլէ բէֆիգլէրինին Մանիբուրլուլար թարաֆընտան գաթլ իտիլտիքլէրի հավատիսին թահգագուգ իլիէտիկի, վէ Մանիբուր ճիվարընտա եէնիտէն մուհարէպէլէր զուհուրա կէլիպ, Ինկիլիզլէրին թէլէֆաթ վերտիքլէրի հագգընտաքի հավատիսաթը չուեու պուլ-

---

ԹԷՖՐԻԳՍ (6)

ԹԱՄԱՔԵԱՐԼԸԳ

ՄԻԼԻՕՆԵԱՐՃԱ ՔԱՐԱՎԱՐԸ ՕԱՆԷՍՍ

Բ

—Պէնիմ իչին պիր մէքթո՞պ մուվար տըր, պէսպէլլի թաշրատան օլմալը տըր, -Ասէտի Մարիէթ պիր թէլաշ իզրէ սէօյլեեէրէք, եիւզլէրի գըզարարագ, վէ իւմիտ վէ մէճունիյեէթինտէն նաչի սինէսի վուրմաեա պաշլաեարագ։

—Էվվէթ, մատմազէլ, թաշրատան, Ֆրէօտէն կէլմիշ տիր, վէ իւզերինտէ տէ «միւսթաճէլ» տէեի եազըլմըշ տըր, իչթէ պու տուր, վէ քօսթա իւճրէթի վիրիլմէտիկինտէն, 60 բարա վէրէճէքսինիզ տիր, - տէտի մատամ Ժիւսթէն։

Մարիէթ պիր թէլաշ իւզրէ մէքթուպու ալըպ ճէպինէ գօյտուքտան սօնրա քիսէսինի չըգարըպ մէպլաղը մէզպուրու վիրտի, վէ անախթարընը ալարագ եօգարու չըգտը։

Մէրգումէ աճէլէթէն եօգարը չըգմագտա իքէն, գալպինտէ հէմ պիր սէվինճ վէ հէմտէ պիր մահզունիյեէթ էսէրլէրի հիւքմ էյլէմէքտէ իտի։ սէվինմէրտէ իտտի, չիւնքի ալտըդը մէքթուպուն, Լուիսէն օլմասընը պիլմէքտէ իտի, վէ էսէֆ իթմէքտէ իտի, չիւնքի, պիր ուճունտա «զաեէթ աճէլէ տիր» տէեի եազըլմըշ օլմասընը կէօրմէքտէ իտի, վէ պունտանտա ֆազլա օլարագ, սաեիր պիր խուսուս էսէֆինի արթըրմագտա իտի, եանի, քէնտիսի օգումագ պիլմէտիկինտէն, թէքրարէն, էնքամայրընը եալընըզ պըրագարագ, սիչարը չըգըպ խայլիճէ վագթի սարֆ իտիպ տէ օգութտուրմատըգճա, մինտերիճաթընը անլաեամաեաճաղընը տիւշիւնմէքտէ իտի։

Մարիէթ, նիհաեէթ մէզքիւր քիհնէ՞ հիւզնէնկիզ, միւթէաֆֆին, վէ հէր թարաֆնան սուլար սըզմագտա պուլունան խանէնին պէչինճի գաթընա չըգտը։ Վէ՝ սինէսի չէնտիտէն վուրմագտա օլտուքդն թագտիրտէ օտաղլարը գարուսունու աչտը։ Մէրգումէնին կնքամայրը եաթմագտա իտի։ Օտալարը բէք ֆագըրճա վէ բէք սէֆիլճէ պիր հալտէ օլտուգտան պաչգա, այրը այրը եաթագլարը տախի պուլունմատըընտան, Մարիէթ, կիճէլէրի, եէր իւզերինտէ ինճէ պիր շիլթէ սերէրէք եաթմագտա, վէ կիւնտիւզլէրի տախի, թօրլաեըպ պիր քէօշէեէ վաղ էյլէմէքտէ իտի, վէլհասըլ թէքմիլ էշեալարը, կէրչի պիր տիքիչ մասասընտան, պիր քիւհնէ տօլապտան, իքի սանտալիյեէտէն, վէ օճաղընը իւզերինտէ ասըլմըշ օլան պիր գաչ ատէտ թավա թէնճէրէտէն իպարէթ օլուպ, վէ կէրչի անճագ պիր ուֆաճըգ բէնճիրէտէն ըշըգ ալմագտա իտի իսէտ, հատտէն գիեառէ պիր թէմիզքեարլըգ հիւքմ իթմէքտէ իտի։

Մարիէթին կնքամայրը օլան մատամ Լագօմպ, էլլի չաղլարընտա իրի վիճուտլու պիր դարը օլուպ, դաեէթլէ զաեիֆ տիւշմիշ, բէնկի հէյպէթամիզ սուրէթտէ սօլմուշ, վէ լէհճէսիտէ, աշուրի պիր սերթլիք քեսպ իթմիշ իտի, չէօյլէ քի, չօգ սէնէլէրտէն պէրու աղրը-զը վէ սէֆիլիք չէքմէքտէ ՝օլտուղունտան, աճը աճը, վէ պիր սուրէթի իսթիհզաքեարիտէ կիւլմէքտէ, վէ հէմիշէ, սօլմուշ տատագլարրագ օյնամագտա իտի։ Վէ եաթաղը տէրուինտէ, սայքի իքի գաթ օլտուղու թագտիրտէ, տիշտրտա եալընըզ քէսիք վէ սարղըլը գօլու իլէ պէտ էշքեալ եիւզիւ կէօրիւնմէքտէ, վէ պաչընա վագ իտիլմիշ օլան էսկի պիր թաքկէնին ալթընտան, պիր գաչ գըթա էսմէր վէ ուզուն սաչլարը սարգմագտա իտի։ Քէզալիք մէզպուրէնին լէհճէսինտէ, օրատա իգթիղա իտէն իշղալ ասքէրինին լիւզումի մըգտարընտան զիեատէ պուլունտուրուլմասը իչիւն Մասուատա իգթիղա իտէն թահարրիեաթ վէ թահգիգաթը միւքէմմէլէէի իճրա իթմէլէրինի թավսիյէ իթմիշ տիր։

Հինտ վալիսինին ըէսմի պիր թէլէղրաֆընա նազարէն, Մէնիբուր ֆէլաքէթինին իլը խապէրի վասլ օլուր օլմազ, թամամտան կէօնտէրիլէն վէ զապիթանտան կրանթը թահթը գօմանտասընտա պուլունան ասաքիր միւֆրէզէսի, Վէթանքտա տիւշմէն թարաֆընտան մուհասէրէ օլունմուշ տուր։ Իշպու միւֆրէզէ, թապալ գալէսի իւզերինէ հիւճիւմլէ մէզքիւր գալէյի ջապթա մուվաֆֆագ օլմուշ իսէ տէ, անտէն պէրու պուհրանը պիր հալու մէվգիտէ պուլունմագտա տըր, զիրա Մանիբուրլարը թէքմիլ օրտուսու պիր չօդ թօճուլարը պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ թապալ գալէսի էօնիւնտէ պէքլէմէքտէ տիր։

Թաֆ՝ զաղէթասը տէեօրքի, Մանիբուրլարա ճէզայի սէզալարընը վէրմէք Ինկիլթէրրա իչիւն վաղ կէչիրմէսի միւմքիւն օլմասան պիր վազիֆէ օլուպ, 1877 տէն 1886 սէնէսինէ գատար Մանիբուրտա մուդիմ էյլիքք վաֆիֆէսինի իյֆա իթմիշ օլան սըր ճէյմս ճՕնսթընդն էֆքեարընճա, 1500 նէֆէրտէն միւրէքքէպ պիր սէֆէրին սեվգ օլունմասը Մանիբուրլարը զալէպէ իչիւն քեաֆի վէ վաֆի տիր։

Տեյլէ Նէ՞ղ զաղէթասընդն պէեանընճա, սօն խապէրլէր Մանիբուրլարընդն թէրթիպ իթմիշ հիչ պիր մուգավէմէթ բլանլարը օլմատըդընը միւպէյեին տիր։ Պինաէն ալէյհ պունլարընդն իլը մուվաֆֆագըյէէթլէրինտէ տէվամարը իհթիմալ տախիլինտէ տէկիլ տիր, արթըգ իլը գուվվէթ վէ ճէսարէթլէ մուհարէպէ իտէմէէօրլար։ Մ. Քէնթօնուն հաեաթը թէհլիքէտէ կէօրիւնմէէճր։ զիրա ասիլէր միմամիլէյհի ըէհին օլարագ մուհաֆազա իթտիքճէ, հագգլարընտա զիեատէ միսասատէքեարանէ հարէքէթ օլունուպ հալլէրինին էնիլէշմէսի իմմինէ պուլունապիլիրլէր։

Տեյլէ Նէ՞ղ զաղէթասընդն Ամամ պաշ գօմիսէրի Մ. Քէնթօնդն հաեաթը թէհլիքէտէ պուլունմատըդը զանընընա զահիպ օլուեօր իսէ տէ, մումամլէյհ Մ. Քէնթօն իլէ բէֆիգլէրինին Մանիբուրլուլար թարաֆընտան գաթլ իտիլտիքլէրի հավատիսին թահգագուգ իլիէտիկի, վէ Մանիբուր ճիվարընտա եէնիտէն մուհարէպէլէր զուհուրա կէլիպ, Ինկիլիզլէրին թէլէֆաթ վերտիքլէրի հագգընտաքի հավատիսաթը չուեու պուլ-

---

ատ, չիւնքի ալտըդը մէքթուպուն, Լուիսէն օլմասընը պիլմէքտէ իտի, վէ էսէֆ իթմէքտէ իտի, չիւնքի, պիր ուճունտա «զաեէթ աճէլէ տիր» տէեի եազըլմըշ օլմասընը կէօրմէքտէ իտի, վէ պունտանտա ֆազլա օլարագ, սաեիր պիր խուսուս էսէֆինի արթըրմագտա իտի, եանի, քէնտիսի օգումագ պիլմէտիկինտէն, թէքրարէն, էնքամայրընը եալընըզ պըրագարագ, սիչարը չըգըպ խայլիճէ վագթի սարֆ իտիպ տէ օգութտուրմատըգճա, մինտերիճաթընը անլաեամաեաճաղընը տիւշիւնմէքտէ իտի։

Մարիէթ, նիհաեէթ մէզքիւր քիհնէ՞ հիւզնէնկիզ, միւթէաֆֆին, վէ հէր թարաֆնան սուլար սըզմագտա պուլունան խանէնին պէչինճի գաթընա չըգտը։ Վէ՝ սինէսի չէնտիտէն վուրմագտա օլտուքդն թագտիրտէ օտաղլարը գարուսունու աչտը։ Մէրգումէնին կնքամայրը եաթմագտա իտի։ Օտալարը բէք ֆագըրճա վէ բէք սէֆիլճէ պիր հալտէ օլտուգտան պաչգա, այրը այրը եաթագլարը տախի պուլունմատըընտան, Մարիէթ, կիճէլէրի, եէր իւզերինտէ ինճէ պիր շիլթէ սերէրէք եաթմագտա, վէ կիւնտիւզլէրի տախի, թօրլաեըպ պիր քէօշէեէ վաղ էյլէմէքտէ իտի, վէլհասըլ թէքմիլ էշեալարը, կէրչի պիր տիքիչ մասասընտան, պիր քիւհնէ տօլապտան, իքի սանտալիյեէտէն, վէ օճաղընը իւզերինտէ ասըլմըշ օլան պիր գաչ ատէտ թավա թէնճէրէտէն իպարէթ օլուպ, վէ կէրչի անճագ պիր ուֆաճըգ բէնճիրէտէն ըշըգ ալմագտա իտի իսէտ, հատտէն գիեառէ պիր թէմիզքեարլըգ հիւքմ իթմէքտէ իտի։

Մարիէթին կնքամայրը օլան մատամ Լագօմպ, էլլի չաղլարընտա իրի վիճուտլու պիր դարը օլուպ, դաեէթլէ զաեիֆ տիւշմիշ, բէնկի հէյպէթամիզ սուրէթտէ սօլմուշ, վէ լէհճէսիտէ, աշուրի պիր սերթլիք քեսպ իթմիշ իտի, չէօյլէ քի, չօգ սէնէլէրտէն պէրու աղրը-զը վէ սէֆիլիք չէքմէքտէ ՝օլտուղունտան, աճը աճը, վէ պիր սուրէթի իսթիհզաքեարիտէ կիւլմէքտէ, վէ հէմիշէ, սօլմուշ տատագլարրագ օյնամագտա իտի։ Վէ եաթաղը տէրուինտէ, սայքի իքի գաթ օլտուղու թագտիրտէ, տիշտրտա եալընըզ քէսիք վէ սարղըլը գօլու իլէ պէտ էշքեալ եիւզիւ կէօրիւնմէքտէ, վէ պաչընա վագ իտիլմիշ օլան էսկի պիր թաքկէնին ալթընտան, պիր գաչ գըթա էսմէր վէ ուզուն սաչլարը սարգմագտա իտի։ Քէզալիք մէզպուրէնին լէհճէսինտէ, օրատա իգթիղա իտէն իշղալ ասքէրինին լիւզումի մըգտարընտան զիեատէ պուլունտուրուլմասը իչիւն Մասուատա իգթիղա իտէն թահարրիեաթ վէ թահգիգաթը միւքէմմէլէէի իճրա իթմէլէրինի թավսիյէ իթմիշ տիր։

Հինտ վալիսինին ըէսմի պիր թէլէղրաֆընա նազարէն, Մէնիբուր ֆէլաքէթինին իլը խապէրի վասլ օլուր օլմազ, թամամտան կէօնտէրիլէն վէ զապիթանտան կրանթը թահթը գօմանտասընտա պուլունան ասաքիր միւֆրէզէսի, Վէթանքտա տիւշմէն թարաֆընտան մուհասէրէ օլունմուշ տուր։ Իշպու միւֆրէզէ, թապալ գալէսի իւզերինէ հիւճիւմլէ մէզքիւր գալէյի ջապթա մուվաֆֆագ օլմուշ իսէ տէ, անտէն պէրու պուհրանը պիր հալու մէվգիտէ պուլունմագտա տըր, զիրա Մանիբուրլարը թէքմիլ օրտուսու պիր չօդ թօճուլարը պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ թապալ գալէսի էօնիւնտէ պէքլէմէքտէ տիր։

Թաֆ՝ զաղէթասը տէեօրքի, Մանիբուրլարա ճէզայի սէզալարընը վէրմէք Ինկիլթէրրա իչիւն վաղ կէչիրմէսի միւմքիւն օլմասան պիր վազիֆէ օլուպ, 1877 տէն 1886 սէնէսինէ գատար Մանիբուրտա մուդիմ էյլիքք վաֆիֆէսինի իյֆա իթմիշ օլան սըր ճէյմս ճՕնսթընդն էֆքեարընճա, 1500 նէֆէրտէն միւրէքքէպ պիր սէֆէրին սեվգ օլունմասը Մանիբուրլարը զալէպէ իչիւն քեաֆի վէ վաֆի տիր։

Տեյլէ Նէ՞ղ զաղէթասընդն պէեանընճա, սօն խապէրլէր Մանիբուրլարընդն թէրթիպ իթմիշ հիչ պիր մուգավէմէթ բլանլարը օլմատըդընը միւպէյեին տիր։ Պինաէն ալէյհ պունլարընդն իլը մուվաֆֆագըյէէթլէրինտէ տէվամարը իհթիմալ տախիլինտէ տէկիլ տիր, արթըգ իլը գուվվէթ վէ ճէսարէթլէ մուհարէպէ իտէմէէօրլար։ Մ. Քէնթօնուն հաեաթը թէհլիքէտէ կէօրիւնմէէճր։ զիրա ասիլէր միմամիլէյհի ըէհին օլարագ մուհաֆազա իթտիքճէ, հագգլարընտա զիեատէ միսասատէքեարանէ հարէքէթ օլունուպ հալլէրինին էնիլէշմէսի իմմինէ պուլունապիլիրլէր։

Տեյլէ Նէ՞ղ զաղէթասընդն Ամամ պաշ գօմիսէրի Մ. Քէնթօնդն հաեաթը թէհլիքէտէ պուլունմատըդը զանընընա զահիպ օլուեօր իսէ տէ, մումամլէյհ Մ. Քէնթօն իլէ բէֆիգլէրինին Մանիբուրլուլար թարաֆընտան գաթլ իտիլտիքլէրի հավատիսին թահգագուգ իլիէտիկի, վէ Մանիբուր ճիվարընտա եէնիտէն մուհարէպէլէր զուհուրա կէլիպ, Ինկիլիզլէրին թէլէֆաթ վերտիքլէրի հագգընտաքի հավատիսաթը չուեու պուլ-

տուլտուղուն, եէնի թէլէգրաֆլար մէա-
լինտէն անդայրլմասընա Ղազարէն։ Մա-
նիրուրլարը էօյլէ բէք ատ ինկիլիզ
զինվէթալարընն պէնեան իմնալարէրկ
վէճհլէ, գօլայլըգլա մաղլուպ ցանգդ
ճէնարէթօիզ ատէմլէր օլմասլըգլարը
անդայրլմադտա տըր»։

Ինկիլթէրրա խարիճիեէ նազըրը,
պու քէրրէ 1890 սէնէսի Ֆրանսըզ թի-
ճարէթի հագդընտա, Բարիզ ինկիլիզ
սէֆարէթի ումնրու թիճարիեէ միւ-
շավիրի սըր Ժոզէֆ Դրէվուն պիր գրիթա
ռէֆէրէնսու նէշր իթմիշ տիր։ Մէգքիւր
ռէֆէրէնսուն խիւլասայի միւնտէրիճաթընա
նազարէն, Ֆրանսա Մէճլիսի Մէսլուսա-
նը թարաֆընտան թասավվուր օլունան
եէնի կէօմրիւք թարիֆալարընէն գա-
պուլի Ինկիլթէրրատան զիեատէ Ֆրան-
սատա մուշիրը իմիշ։ Սըր Ժոզէֆ Դրէ-
վուն պու պապտէքի պաշլրճա պիւրդ-
հան վէ տէլիլէրէյի պէր վէճհի աթի
նագլ ու տէրճ իտէրիզ։

Իմրաճաթ վէ իտիալաթ պիրլիքտէ
օլարագ, Ֆրանսանըն խուսուսի թիճա-
բէթի իչիւն 1860տա Դօպտէն մուահէ-
տէսինին ագտը թարիխինտէ, իչլերին
մրգ տարը, մէճմուան եալընըզ166,760,000
Ինկիլիզ լիրասընա պալիզ օլմագտա ի-
քէն, 1880 սէնէսինտէ պու մրգ տարը
340,000,000 Ինկիլիզ լիրասընա պալիզ
օլմուշ տուր։

Ֆրանսա հիւքիւմէթի պու նէթիճէ-
տէն մէճմուն օլմաեարագ, Դօպտէն
մուգավէլէսինի լանկվ իլէ տահա եիւք-
սէք թարիֆալը եէնի պիր մուահէտէ
թանզիմ իթմիշ, վէ պու եիւքսէք թա-
րիֆա 1881-82 թիճարէթ մուահէտա-
թըյլա պիր տէրէճէկէ գատար թատիլ
օլունմուշ իսէ տէ, պու թէտպիրին նէ-
թիճէսի օլարագ, օ վագրիթա դատար
թէրագդի իթմէքտէ օլան իչլեր զաերիֆ
պիր հալ քէսպ իթմէկէ պաշլամըշ։ Ամ-
բանա իլէ տիկէր քեաֆիֆէյի բիեա-
ցալար պէնինտէ թաթի վէ մէպա-
տէլի օլունան էմթիանըն գրյմէթի
1881տէ 337 միլեօն, իքէն 1888 սէ-
նէսինտէ 294,120,000 Ինկիլիզ լիրասընա
թէնէզզուլ իթմիշ տիր։

1889 սէնէսի Սէրկէյի ումումիսի իս-
թէկ կելիպ, Էվրօբատա տա իչլեր եէնի-
տէն ըէվամ պուլմաեա պաշլատրգտա,
Ֆրանսանըն թիճարէթը խուսուսիյէսի
օ սէնէ 325,720,000 Ինկիլիզ լիրասընա
վասըլ օլմուշ տուր։

Պունունլա պէրապէր մուամէլաթ
նոգթայի նազարընտան, էյլերին թէվէ-
սիւ վէ թէրագդրսի այնի հալ ու մեր-
քէզտէ դալմաեարպ, 1890 սէնէսի նի-
հաեէթինտէ, 1881 սէնէսինէ նիսպէթլէ
12 միլեօն ինկիլիզ լիրասը նոգտան հա-
սըլ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։ Իշթէ
պու միլահազաթ, ինիսպալաթ բուսու-
մունու կիթտիքճէ եիւքսէլթմէքտէն
Ֆրանսաեը սարֆը նազար իթտիրէճէք
կիպի կէօրիւնիւր իտի իսէ տէ, էլեէվմ
Ֆրանսըզ բարլամէնթօսունա արզ օլու-
նան կէօմրիւք թարիֆասը լայէհալարընը
թէոգիգ իտէնլէր, 1880 սէնէսինտէ
իտիալաթ իչիճն նէրընան եիւքսէք
կէօմրիւքլէրին քպգա օլունաճագընա,
վէ մէճմուու հիսապ իտիլտիքտէ, եիւզտէ
20 վէ կա 24 նիսպէթինտէ աղըր բու-
սում ալընաճաղընա, վէ պունուն ֆսէ
Ֆրանսա թիճարէթինին միդթէզարրուր
օլմասընա սէպէպ օլաճաղընա դանատ
հասըլ փատէպիլիրէր։

ՊԻԵԻԻՔ ՊԻՐ ԻՖԹԻՐԱ

(Ցէնդէ նէոսէնդրէն դէվամ էջ էրրոմ)

Պիզիմ պաղը եէնի ադդասէրլէրին վէ
ադըլ հօճալարընընն իթիգատընճա, մա-
տամ քի միլլէթիմիզ մէքթէպլէր իչին,
անկազ պալչ իսմինէ օլալագ բարա վի-
բիր իմիշ, պաշգա պիւրլու վիրմէզ իմիշ,
տիմէք տիր քի, նէֆսի Իսթանպօլտա
պուլունան գրրգ գրթատան զիեատէ
մէքթէպլէրիմիզտէն մատտա, թէքմիլ
մէմալիքի Շահանէշահ պուլունան պին-
լերճէ մէքթէպլէրիմիզ մէնֆաաթընա
օլմագ իւզրէ, պինլերճէ պալօլար տահա
վիրմէքլիկիմիզ, վէ պինտէն այէյ թէք-
միլ միլլէթիմիզի պանօ էլլէթինէ ուզ-
ըրաթմագլըգ, վէ եալընըզ պէշ օն պին
լիրա հասըլաթ չըգարմագ իչին, զաթէն
ֆագրը օլան ուգմուշ էհալինին քիսէսին-
տէն, եիւզպէրճէ պին լիրալար չըգարթ-
տըրմամըզ իգթիդա իթմէքտէ տի։

Զուհուրա կելէն մէզքիւր ինֆիրա-
տան, պաշգա հիչ պիր նէթիճէ չըգա-
ըրլամաեըպ, կէրչի անճագ սէօյլէտիկի-
միզ նէթիճէ չըգապիլիր իսէ տէ, պէլքի
մերգուման ազդասէրլէրին դավլինճէ,
խայր, հէր մահէլլատ պալօ վիրիլմէեիպ,
եալընըզ օլ զիքրի կէչէն իւչ մահէլլատէն,
եանի զէնկինլէր մահէլլէրինատէն պաշգա
մահէլլատ վէրիլմէլի տիր, չունքի, ֆու-
գարա մահէլլէրին սէքէնէլէրի, պալօլար
իչին լազըմ կելէն իսրաֆ վէ սիւալէրի
եաբամապլարը։ Էկէր նիյեէթլերի պունու
անլատըրմադ իսէ, միլլէթիմիզ ինֆ-
թիրա իթմէեիպ, իլլա քէնտի արզու-
լերինի աչըգտան աչըգա սէօյլէմէլիտիր-
լէր։

Խայր, ինֆինրաճլար, խա՛ալը, պէօյ-
լետիկինիզ վէ տիւշունտիկիւնիզդ քեա-
միլէն եապան տըր, ինֆիրա տըր, դաա-
տարլըգ տըր, վէ խիեանէթ տիր, վէ էկէր
պունլարտան հիչ պիրի տէկիլ իսէ, ա-
տէթա, եա չէհվէթճէ պիր ճօշդունլուգ, վէ նախօտ պիր ահմագլըգ էֆքի-
լի տիր։ դիրա, միլլէթիմիզ սաեէյի մե-
արիֆ վանէյի հազրէթի Փատիշահիտէ,
պալօ կիպի ախալագ պօզուգլուգլարընա,
զէրրէ գատար միւհթաճ օլմագսըզն,
քէնտի մէքթէպլէրինի, միւմքին մեր-
թէպէ գաեընապիլիր պիր հալտէ հէմ
պուլունմագտա տըր, վէ հէմ տէ շիմ-
տիեէ գատար պուլունմուշ տուր։

Մէրգուման ինֆիրաճընը շունու
տախի պիլմէլի տիրլէր քի, պալօլարա
միւրաճաաթ իլէ, դէվալը էհալիմիզ քի-
սէսինտէն, զօր իլէ, նէնէվի 25-30 պին
լիրա չըգըպ թէլէֆ օլմասընա սէպէպ օ-
լան զէնկինլէր մահէլլէրինին մէքթէպ-
լէրի, գաթան պալօ իսմինի լիսանա պի-
լէ ալմաեա իրթիքեապվթմէկէն սաեիր
մահէլլէրին, եանի ֆուգարա մահէլլէ-
րին մէքթէպլէրինտէն ֆարգը վէ իեի
պիր հալտէ տէկիլ տիրլէր։ Վէ օլմագ-
լար, չունքի թէոպիքրլէրի ախալագ պօ-
զուգլուգու իւզերինտէ վիեէսսէս տիր։

Վէ մերգուման ինֆիրաճլար շոյնու
տախի պիլմէլի տիրլէր քի, մեզքիւր իւչ
գէնկին մահէլլէրին մէքթէպլերի, վիլլէ-
թին քիսէսինտէն պինլէրճէ լիրալար չը-
գտըղը թագտիրտէ պիլէ, լանընդը պիր
հալտէ պուլունամատըգլարը չէօյլէ տուր-
սուն, հաթթա, օլ տիլլէր դրրգտան զիեա-
տէ մէքթէպլէրինտէ զարարլարընը մու-
ճիպ օլմագտա տըրլար, չունքի, պալօ
կիւնլէրի եագլաշընը եագլաշմագ, տէօրթ
պէշ պալօ իչին, չարչը պաղդարլարա եա-
եբլան թարաֆտարլարը վէ դայրէթքէշ
լէրի, եալընըզ մեզքիւր զէնկին մահէլ-
լէրին սահիպ գուարէթլերինէ միւրա-
ճաաթ գանատ իթմէեիպ, իլլա հէր
սէմթինտէ էհլի սէրվէթլերինէ միւրաճա-
աթ իլէ, նասըլ քի տէտիք, ատէթա պաղ-
թա ասարագ լիրալարը ալարդալարընտան,
վէ մերգումջարտա ատիզ թաճիզ օլարագ
հիտատէթլէնիպ լանէթլէր օգուտուգլա-
ըընտան, քէնտի ցէնթլերի մէքթէպլե-
րի իչին տախի միւրաճաաթ օլունտուգ-
տա, ճանլարընն ատըրընը անլէրատն չը-
գարմագտա տըրլար, չէօյլէ քի՝ եա հիչ
պիր չէյ վիրմէմէքտէ տիրլէր, եա պէշ
եէրինէ պիր վիրմէքտէ տիրլէր, վէ եա-
խօտ էնվայլ հիւճիւքլէր կէօսթէրմէք-
տէ տիրլէր։ Վէ հաթթա, սէմթլերի նա-
մինա միւրաճաաթ իտէճէք զաթլարտա,
պու հալի, եանի կէջրէճէքլերի սիթէմի
մուամէլէսիվվ ալահազրլարընը՝ «Ա՛ դարտաշ, նէ՞ տիր պան, դա՞ նդիպլերի-
նէ՞ վիրմէլի, պիզդէ շաշրրարդ նէ եաբա-
ճաղրմըզը՝ սիզէ վիրմէ էք, մեքթէպլե-
րիմիզէ վէ չօճուգլարըմըզա դատըրլըգ
օլուր, վէ ֆիլան ֆիլանի պալօ իչին վիրմե-
սէք, ֆիլան ֆիլան զաթլար կիրճէնիր-
լեր, մէնֆաաթ ըմրզա թօգունուգ...»ճէ
վալլարընը ալաճաղլարընը պիլտիքլէ-
րինատէն, թապիաթիրէ դայրէթ վէ ճէ-
սարէթատէն տինշմէքտէ պիրլէր։

Պու կիւնլիք պոզ գատարճըգ քեա-
ֆի տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԹԷՔԻՐԾԱՂԸՆԾԱՆ

. . . Մուէլլիֆ

Պու կիւնլէրտէ չէհրիմիզտէ պիր գաչ
գրթա ինչաաթը մուգթադիէնին իճրա գը-
լընաճաղը սէօյլէնմէքտէ տիր։

Պունլարտան պիրիսի, Հիւքիւմէթ գօ-
նաղընըն Ատլիկէ տաեիրէ ի ալիր քի՝ հէր
հալտէ թամիրաթպ միւհթաճ պիր հալտէ
տիր։

Տիկէրի Ռիւսթէմ բաշա ճամի, շէրի-
ֆինին ղաեէթլէ կէնիշ պաղչէսինտէ ինչա-
սը թէսավվուր օլունան պիր Մէտրէսէ տիր։

Պունլարտան պաշգա, Պէյտիեէմիզ տա-
յիրէսի տախի աթիզ պիր պինա օլտուղունա-
ան, ղաեէթ կէնիշ օլան պաղչէսինտէ,
մեճճէտատէն պիր Պէյտիկէ տաեիրէսի,
վէ պիր մահէլլինտէ տպխի, տիր Իստատի-
եէ մէքթէպինին թէէսիս վէ ինչասը միւ-
թէպավվէր օլմաղլա, ինչաալլահ իչպու միւ-
հիմմ ինչաաթ վէ թամիրաթ թէսավվուրաթ,
գուվվէտէն ֆիիլ չըգաճագ տըր։

* *

Հէր կիւն ազչամլարը՝ Իսթանպօլտան
հարէքէթ իլէ, Թէքֆուրսարայընընգա վաբօր-
լար կէլմէքտէ օլաճակ Իսթանպօլտա նէշր
օլունան զաղէթալարին քեաֆիֆէյի տախի
իրթէսի սապահը էրքէնճէ պուրատա օգուն-
մագտա, վէ պու հիսապ իլէ ինկիլիզ զա-
զէթալար, մունթազամ չըմնաբքէր իչէ-
մէքտէ օլան Էտիրնէ, Իզմիր, Ատանա զալար
էհալիսինատէն էվվէլ պուրատա օգունմագ-
տա խոռնկի մա էլ ինֆիթիսար արշ օլունուր։

* *

Քաղաքիս Ս. Թադեւոս Եկեղեցւոյ հա-
մար քահանայութիւնը եւս պէտքն ատենէ մը
ի վեր զգալի լինելով, սոյն կարօտութիւն
յարմար եղանակաւ լեցուցեալ յանցին Տիար
Մկրտիչ Բիրազեանի Տիար։ Մկրտիչ եկե-
ղեցւոյ պաշտօնէութեան մէջ արդէն չորս
ամիսան ունէր։ Ինքը բարեհամբաւ և հեղ
բնաւորութեամբ ամենուն յարգանքն ու
համակրութիւնն գրաւած էր։ Ազգային զա-
նազան պաշտօններու մէջ ծառայած է այլ
և այլ ատեններ։ Մկրտիչ էֆէնտի իբրեւ
լաւ տաճկագէտ կրնայ Ս. Յովհաննան
վարժարանի մէջ Թրքերէնի դասատուութիւններ ունեցած է, միանգամայն երա-
ժիշտ դասատուի պաշտօն ալ վարած է։
Մկրտիչ էֆէնտի Թրքերէնի գրաքննութեան ար-
հեստով կը զբաղէր, միանգամայն օտար
տերութեանց հիւպատոսաց ոմանց քով,
թարգմանչութեան և գործակատարութեան
պաշտօններ կը վարէր, որով միանգամայն
առիթ ունեցաւ Օսմանեան օրինաց հմտու-

էօյլէ ուսթալարգլարա ալտանանլարտան
տէկիլիլմ. էօյլէ օլտուղունու սէնատ պի-
լիրսին, վէ հէմտէ բէք ալէա պիլիրսին,
ճէնապէմ սանտարղընն մբխլանարղընը
կէօրտիւկիւն կիւն վէ սաաթ, սէնին ինչին
պիր տիճերիւն պայրամ կիւնիւ օլաճագ
տըր, զիրա, պէնիմ տէրտիմի չէքմէք-
տէն օսանտրն պրդտրն։ Օ՛ֆ։ եա Ռէպ-
պիմ, սէն պէնիմ ճանըմը ա՛լ քի, շու
տէրտա ու միհնէթտէն դուրթուլաեար,
արթըգ թէհամիլէ թագաթըմ գալ-
մատը, - տէտի մերգումէ էլինի կէօբ-
սիւնէ վագ իտէրէք վէ պիր ահը տէ-
ըուն չէքէրէք։

Մարիէթ, կնքամայրընը պու սիթքմ-
լէրինատէն վէ պէտ մուամէլէլէրինտէն նա-
չի զուհուրա կելմիշ օլան կէօզ եաշլա-
ըընը վկսիքտէն սօնրա, մերգումէնին
եանընպ կիթտի, վէ մէլեքվարի միւլա-
եիմ պիր լիսան վէ պիր թէլաֆֆուզ
իւզրէ։

—Պու կիճէեի բէք ֆէնա պիր հալ-
տէ կէչիրմիշ օլտուղունուզտան, պէլքի
սապահլաեէն պիրդագ ուեուրտա բահաթ
իտէրսինիզ իւմիտկյլէ, սէսսիզճէ տիշա-
ըը չըգտը լտիմ, ֆ տէտի։

—Պէն ադրը կանճը չէքմէց, վէ կէպէ-
ըիպ ահրէթէ եօլճու օլմուշ իմիշիմ։ . .
սէնին վազիֆէ՝ պիլէ տէկիլ տիր, էլ վի-
ըին քի սէկ պէնի պրրագարագ չըդրպ
սօգ ադլարտա կէզէսին, էօյլէ տէկի՞ մի։

—Ամա՞ն մի՛ քամայրըմ՝ պէն կէղմէք
իչին չըդմաերպ, իլլա պիրիչ իչին չըդ-
մըշըմ տըր, վէ հաթթա՝ չըդտրպրմ վա-
դրթատտա . . . մատամ Ժիւսթէնէ բէ-
ճա վէ թէնպիհ իթմիշիմ տիր քի։

—Պէն զաթէկ ա գաբրեը կէօրտիւքճէ,
զանն էտէրսինքի պիր եոմմուճագ
կէօրմէքտէեիմ։ Ղէվվէ սէնտէ պաշնուն
պէօյլէ օլտուղունու բէք ալէա պիլտի-
կին հալտէ, եինէ կիսրիպ տէ, անը, պա-
նա կէօնտերմէք իսթէրսին . . . - տէտի։

Մարիէթ, մեզպուրէ թարաֆընտան
վիրիլէն մեզքիւր ճէվապլարը իչիտինճէ,
մադդասպէէ՝ պիլ միլ իտէրէք, սէրթ
պիր ճէվապ վիրէճէք եէրնէ, մուղա-
եիրի օլմադ, ամբճա պիր թէպէսիմ
(կիւլիւմսէմէք) իլէ, ֆագաթ զաեէթլէ
հալինանէ պիր սուրէթտէ՝

—Ինքամայրըմ, նէ՞ տէրսինիզ, գօ-
լունուզուն սարդրսընը տէկիչթիրէեիմ
մի, - տէտի։

—Խայր, գալընը, գալընը, իսթէ-
մէմ, զիրա վագթի կէչմիշ տիր, վէ զա-
թէն սէնին մագսէտինտէ մահգա, մեզ-
քիւր սարդրեը՝ տէկիչթիրմէք վագթի-
նի կէչիրմէքլիքտէն իպարէթ կտի։

—Պիրազ կէճիքտիկիմ իչին ամվընը-
ղը տիկեեէրէք, եինէ նարդընընդը տէկիչ-
թիրմէմ իչին միւսաատ իթմէնիզի ըէ-
ճա իտէրիմ։

—Պրրա՛գ պէնի քէնտի հալիմէ, խա-
եի՛ն էվլատ։

—Լաքին, կնքամայրըմ, էկէրչի նար-
դընընդը տէկիչթիրմէզ իսէմ, եարանընդ
տահա զիեատէ ֆէնալաշընը։

—Ցահա՛ իեի եա, տահա՛ իեի եա,
իչթէ սէնին իսթէտիկինտէ օ տուր։

—Ամա՛ն կնքամայրըմ, ըէճա իտէ-
ըիմ, պունու սէօյլէ՞մէեինիզ։

—Եըգը՛լ չունտան, կի՞թ եանըմտան։

—Բէք ալէա, պէ՛ալերիմ, էմնիկիզ
միւնթազըրըմ, - տէտի Մարիէթ պիր
ահը տերուն չէքէրէք։

Պատէհու, թէքրարէն քէլամէ աղաղ
պիրլէ,

—Մատամ Ժիւսթէն ծիւտիւնիւզիւ
կէթիրմիշտիր, ըսրտաեը՞մ մը, իսթէ՞ը-
միսինիզ։

—Էօ՛ֆ, սի՛ւտ, սի՛ւտ, եինէ սիւտ,
պրդտրմ, թիքինտիմ արթըգ, հէքի-
միմ պանա նըսիֆը սըղրը վէ նըսֆը տախի
բիլիճ էթի նուեու վէրիլմէսինի թէր-
թիպ իթտի իտի։ Մէրչի բաղար իրթէ-
սի իլէ սալը կիւնիւ վիրտին, հալպու քի
անտէն սօնրա էթ սուեու եիւգիւ կէօ-
ըէմէտիմ, պու կիւն իսէ բաղար աբը։

—Կնքամայրըմ, օլ պաղտէ թագսի-
ըրաթ պէնտէ պէկիլ տիր, զիրա, էթ վէ
սիճ ամագ իչին, եալընըզ թապիպլին
էմրի քեաֆի օլմաերպ, իլլա բարատա
իսթէր, վէ բարամրղտա Ցօգ տուր, չունքի
կիւնտէ անճագ տէօրթ պէշ զուրուշ գաղանապիլմէքտէ օլուպ, վէ ա-
ննընատա կիւճ հալ իլէ անճագ պու գա-
տարը եաբապիլմէքտէեիմ տիր։

—Էյլի՞ եա, սիւսիւնտէն, թօպէ-
թինտէն բարա արթմագ քի, անընտա է-
թէ վէրէպիլէսին, - տէտի։

Մարիէթ բիւր մահզունիյէթ նիւզ
պաշընը սալլաեարագ, վէ պիր թէպլի-
միլեէթի քեամիլ իւզրէ ճէվապ վիրէ-
ըէք։

—Ա՛հ, կնքամայրըմ, սիզ բէք ալէա
պիլմէքտէսինիզ տիր քի, պէն թէքմիլ
պու գըշը պիր պասմա ֆիսթան իլէ կէ-
չիրմիշիմ տիր, վէ էմրի իտարէեէ հատա-
տէն զիեատէ տիգգաթ իլլէմիշ պու-
լունտուղում հալտէ տախի, իչէր այ-
տան, ալթը այրգ, եանի իքի թագսիթ
օտա քիրասընը վիրէմէմիշիզ տիր։

թիւն ստանալ։ Մկրտիչ էֆ. ժողովական սոյն հանգամանքներով, երբ կոչում ստացաւ քահանայութեան, դրապէս պատասխանեց. ուստի ի մեծ խնդութիւն տեղացւոց, մարտ 16ին և 17ին նախ կիսասարկաւագութեան և աւագ սարկաւագութեան և ապա Մարտ 23 շաբաթ երեկոյ կոչումի, և հետեւեալ կիւրակէ օրն պատարագի առեն քահանայութեան օծման շարարողութիւններն կատարուեցան ի Ս. Թադէոս յեկեղեցւոջ, յոյժ շքեղ և փառաւոր կերպով. ձեռամբ Դեր Հմայեակ Եպիսկոպոսի։

Տիար Մկրտիչ Քիրազեան Տէր Մամբրէ քահանայ անուանեցաւ։

Տիար Մկրտիչ Քիրազեան ի տղայ տիոց ինձ ծանօթ լինելով, կը շնորհաւորեմ իւր այծմու նոր ասպարէզ և նոր պաշտօնէութիւն, եւ կը մաղթեմ որ երկինք օրհնէ զինքը որպէս զի կարող լինի անմահ հոգւոց յաւիտենական երջանկութեան համար անձնուիրաբար և հաւատարմարար աշխատիլն իրեն նշանաբան ունենալ։

Քաղաքիս Բողոքական Ժողովուրդը, իւր պաշտօնէից պայմանաժամն լրացած տեսնելով. նոր ընտրութեան ձեռնարկեց որ հետեւեալ արդիւնքն ունեցաւ։

Տիարք

Արժ. Պատ. Ց. Տէր Ստեփանեան Ատենապետ
Ստեփան Եազըճեան Ատենադպիր
Ցակոբ Էրկանեան
Մ. Հ. Գուզուքէպապեան
Կարապետ Ճինկէօզեան
Սուքիաս Քացախեան
Գէորգ Էրկանեան
Գրիգոր Ուզունեան
Մ. Տօնիկ Զաւուշեան
Մ. Յարութիւն Տաքէսեան
Մալխաս Պեզրոսեան
Աբրահամ Վրթանէսեան

Ասոնք կը կազմեն Ազգային Երեսփոխանական Ժողովն, որոյ Նախագահն է Մ. Ս. Գապետ Գէորգ էֆ. Գուզուքէպապեան։

Յետոյ կատարուեցաւ նաեւ Թաղական Ժողովոյ ընտրութիւն, հետեւեալ անձերէ.

Տիարք

Ցակոբ Էրկանեան Ատենապետ
Մ. Հ. Գուզուքէպապեան Ատենադպիր
Սուքիաս Քացախեան
Մ. Տօնիկ Զաւուշեան
Ստեփան Եազըճեան

Երեսփոխանաց պաշտօնը կը տեւէ 4 տարի. և ամեն 2 տարին անգամ մը կէսը կը փոխուի. իսկ Թաղական Ժողովոյ անդամք ամէն Երկու տարին անգամ մը կը փոխուին որ կրնան վերընտրելի ըլլալ։

Սոյն ընտրութեանց առեն, Բողոքական Ժողովրդեան քուէատուներուն տուած քուէներով, կընտրուի Երեսփոխանական Ժողովն, իսկ Թաղական Ժողովը՝ կընտրուի Երեսփ. Ժողովէն, որոյ և եթ պատասխանատու է։

ՄԻՀՐԱՆ

1891 Մարտ 25

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻՍ.

Ինկիլթերրա տէվլէթինն սէֆարէթ վէ գօնսօլօսխանէլէր մէսարիֆի.

Ախիրէն բարլամէնթօեա վերիլէն ըէսմի պիր բաբօթեա նազարէն, կէչէն 15 սէնէ զարֆընտա Ինկիլթերրա տէվլէթի, միխթէլիֆ բայթախթարտա պուլունան սէֆարէթ վէ գօնսօլօսխանէլէր էպնիյէսինին թամիր վէ սայիրէսի իչիւն 185,510 լիրա, վէ եախօտ սէնէվի 12367 լիրա սարֆ իթմիշ տիր։

Եինէ միւտէթի մէզքիւրէ զարֆընտա արազի քաթըն ալընմասը իչիւն սարֆ օլունան 14,063 լիրա տախի տախիլի հիսապ իտիլտիյի սուրէթտէ, տէվլէթի միւշարիւէյհանըն պու պապտէքի սարֆիեաթը 199,073 լիրաեը պուլմագտա տըր քի, պու միեանտա մասրաֆ տախիլ տէյիլ տիր։

ԵԱԳԸԼԱՆ ԷՕԼԻՒԼԷՐ ՍԹԱԹԻՍԹԻԳԻ

Ինկիլթերրատա էօլիւ եագմագ ատէթինին գրամէն թէէսիս օլունմասը թարիխի օլան 1884 թարիխինէն 1887 թարիխինէ գատար կէչէն իւչ սէնէ զարֆընտա եագըլան ճէսէտին (նաչ) մըգտարը մէճմուլը սէքիզէ պալիդ օլտուղու հալտէ, 1888 սէնէսինտէ 26, վէ 1889 սէնէսինտէ 46, վէ 1890 սէնէսինտէ 150ե գատար արթմըշ տըր։

Ինկիլթերրանըն պաշլըճա վիլաեէթլէրինտէ պիր չօգ էօլիւ եագան ճէմիյէթլէր աչըլտըղը կիպի, էվրօբա չէ Ամէրիգատա տախի շու քէյֆիյէթ տօղհալինի պուլմագտա տըր։

Միլան շէհրինտէ կէչէն 13 սէնէտէն պէրու իքի պին ճէսէտ եագըլըպ, շիմտի արթտըղընա պագըլըրտա, պու ատէթին եէվմիյեէ պիր քիչի նիսպէթինի պուլաճաղը իհթիմալ խարիճինտէ տէկիլ տիր։

Իթալեատա էօլիւ եագմագ սէյրինէ կէլէնլէրտէն ատամ պաշընա 25 պուլլուշ ալընարագ, պու բարա իլէ ֆուդարա էօլիւլէրին եագըլմասը մասրաֆի գաբատըմագտտ տըր։

Օրթա եաշլը պիր էօլիւնին եագըլմասը պիր պուչուդ սաաթ սիւրիւպ հասըլ օլան քիլ է ինչա եանի հէման իքի քիլօ վէզնինտէ պուլունմագտա տըր։

Էօլիւ եագմագ իչին Ինկիլթերրատա ճէսէտ պաշընա տէօրթ պուչուդ լիրա, վէ Ֆրանսատա իւչ Ֆրանգ սարֆ իտիլմէքտէ իմիշ։

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՏԱՎԱ.

Ֆրանսանըն Շարոնի Լանֆէրէս էեալէթինտէ վագը Սէնթ գաղասը մէրքէզի օլան չէհիրտէ սաքինէ պիր էպէ գաարն իլէ մահէլլի մէզքիւր բահիպի վէ մէզարճըսը, կէչէն հաֆթա, ճէգա մահքէմէսի հէզարուրունա ճէլպ իտիլէրէք, էպէ, իւչ կիւն զարֆընտա չօճուղուն տօղտուղունու Թահրիրի նուֆուս իտաքէսինէ իսպարտէ իհմալ իթմէք, վէ տիկէր իքչսի, մէհէմուրու մախսուսունուն իզն ու բուխսաթը օլմագսըզըն նիզամնամէյի մախսուսու խիլաֆընա օլաբրագ, եէնի տօղմուշ պիր չօճուղուն կէօմիւլմէսինէ ճիւրաթ իյլէմէքլէ մաղնուն իտիրը։

Մաղնունէ էպէ, վագը համի իսէն գարընը գարտաչընա պու պապտէ մէրճիյինէ իսպարը քէյֆիյէթ իթմէսինի իսթաք փիթրի հալտէ, մէրգումուն պու իսթարընա սէմմը իթիպար իյլէմէտիկինի, վէ պինաէն ալէյհ քէնտիսինին պունտան տօլայը մէսուլ օլմաեաճաղընը պէեան իյլէմիշ տիր։

Բահիպէ կէլինճէ, մուամիլէյհ մէզարճրեա մէրուել օլմաեան մասումուն կէօմիւլմէսի իչիւն օրինել օլմաեան միւրէպպա շէքլինտէ պիր մէզար մահէլլի կէօսթէրմիշ տիր։ Քէզա մուամիլէյհ բահիպ, պու խուսուստա, հուզուրու մահքէմէտէ իսթիմա օլունան վէ եէնի տօղմուշ պիր չօճուղուն պիր մախլուգ օլմագտան զիեատէ ատէթա պիր էթ բարչասը օլտուղու ֆիքրինտէ պուլունան պէլէտիյէ միւտիրի իլէ հէմ էֆքեար պուլունտուղունու պէեան իթմիշ տիր։

Մաղնունլարըն շու ճիւրմի ատի պիր գապահաթտան իպարէթ օլտուղունտան, միւտտաիյի ումմումի մուավինի Մ. Ժօթրան, պունլարըն հիչ պիր սապըգալարը օլմատըգընը մագամը սէնատէ տէրմիեան իթմիշ տիր։

Բահիպ, Մ. Ֆասօլա վէ էպէ գարը, ավօգաթ Պրիւնֆ Թարաֆընտան միւտաֆաա իտիլմիշլէր տիր։

Մահքէմէնին պու պապտէ վէրտիյի իլամտա, բահիպ վէ 26, մէզարճը 10, վէ էպէ գարը 1 ֆրանգ ճէզայի նագտիեէ հիւքմ, մամաֆիհ մաղնունլարըն սապըգասը օլմաբդը ճիհէթլէ, մահքիւմիյնին իճրայի միճազաթը չարթա թասալիգէն թաթիլ օլունմուշ տուր։ (1)

(1) Կէչէն նիւսխէլէրիմիզին պիրինտէ պէեան իթտիյիմիզ վէճհլէ, Ֆրանսատա ախիրէն չարթա մուալագ մահքիւմիյէթ իւնվանընյլա նէշր օլունան զէյլի գանունուն ահքամը մուճիպինճէ, պիր քիմսէ, խաֆիֆ պիր ճիւրմ իշլեր տէ էվվելճէ պիր ճիւնհա վէ եա ճինաեէթլէ մահքիւմ օլմամը, վէ պինաէն ալէյհ հիչ պիր սապըգասը պուլունմամըշ օլուր իսէ, մահքէմէնին իթայի հիւքմ իթտիքէտէն սօնրա ճէզաեը, վէ եա ճէզայի նագտիեէյ մուվագգաթէն թաթիլ իլէ էկեր թարիխի հիւքմտէն իթիպարէն, 5 սէնէ զարֆընտա տիկէր պիր ճիւրմ իշլէմէզսէ արթըգ էվվելքի ճիւրմինտէն տօլաեը ճէզա կէօրմէէճէյի կիպի, պիլաքիս օ պէշ սէնէ զարֆընտա պիր ճիւրմ իճրա իտէրսէ, հէմ օ ճիւրմինին ճէզասընը կէօրէճէք, վէ հէմտէ էվվելճէ մահքիւմ օլտուղու միճազաթ հագգընտա իճրա օլունաճագ տըր։

զիեատէ դալմագլըգտա, հիչ պիր պէէս եօգ տուր, զաթէն պու ֆանի տիւնեաեը սէվմէքտէ տէկիլ իսթիմ քի, չիմտիտէ թէրք իթմէսէքլիք արզու վէ զայրէթինտէ պուլունաեը՝, պինաէն ալէյհ, ազիզիմ Գրիթօն. թէհլա եէրտէ պէնիմ զիհնիմի պօղմաեա չալըշմաերպ, իլլա կիտիպ էմրիմի իճրա իյլէ.» տէմիշ տիր։

(Տէվամ)

ՍԱՐՐԱՖԻՅԵԼ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1891 Մարտ 30

Էսկ. Ում. միւպէտտէլէ. սէրի Տէ	—	—
Տիւն ագշամ գափանաը . . .	20	31
Պու սապահ աչըլտը	20	28
Էն Եիւքսէք Ֆիեաթ . . .	20	37
Էն աշաղը Ֆիյաթ	20	30
Սէրի Ա.	43	30
» Պէ	24	10
» Սէ	20	28
Թահվիլաթը Օսմանիյէ . . .	—	—
Էն Եիւքսէք Ֆիեաթ . . .	83	15
Էն աշաղը Ֆիեաթ . . .	84	17
Թասֆիյէէ	18	20
Շըմէնտըֆէր . . . . . Ֆր.	77	
Օպլիկասիօն Թրամվայ . . Լ. Օ.	510	—
Իսթիլանճ 8 կիւնէ . . . »	230	—
» 1 » . . . »	100	—
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Իսթանպօլ պանգասը . . Ի. Լ.	6	6
Սօսիէթէ ժէնէրալ . . . »	6	8
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	36
Գրէտի ժէնէրալ օթօման Լ. Օ.	9	9
Թրամվայ . . . . . »	5	60½
Ըէժի . . . . . »	5	22
ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ		
Իսթիգրազ 5% . . . Ֆր.	454	—
» 4% . . . . . »	—	—
Պանգ Նասիօնալ . . . . »	428	—
Լօրիօմ . . . . . »	161	—
ԱԳՃԷ ՖԻՆԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան Ղշ. Փ.		
Սիմ մէճ տիյէէ	108	14
Մէթալ ք	100	—
Պէշլիք	102	20
Ալթըլ ֆ	102	20
Ինկիլ Հ լիրասը	110	10
Ֆրանսըզ »	87	17
Բօլ	90	15
Գարպօն գաեիմէսի	7	65
Գօնսօլիտ ըէբօրու	—	—
Օսմանիյէէ »	—	—
Շըմէնտըֆէր »	—	—
ԳԱՄՊԻՕ		
Լօնտրա	109	½
Փարիս	23	—
Ֆրանֆ	—	—
Ֆիօրին	10	55
Մարգ	18	42½

ԻԼԱՆ

Մաքրի քէօյինտէ չըմէնտրֆէր իսթասիօնըն իթթիսալինտէ Տօմուզ տամը նամ մահէլլատէ 5000 արշընը միթէճավուզ արսա զաեէթ էհվէն ֆիեաթլա ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, թօքատան վէ կէրէք բարչա բարչա թալիպի օլան, Սուլթան-Գայազիտտէ քեաղրտճըլար ճատտէսինտէ 35 նիւմէրօլը տիւքքեանտա մուգիմ սարաֆ Տիգրան էֆ. Պալթաեանա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

3—3

ՄԷԾԷԼԼԷԻ ԱՀՔԵԱՄԸ ԱՏԼԻԵԷ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ՕՐԻՆԱԳԻՐՔ

Հատոր Ա. և Բ.

Թարգմանեց Ա. Նիկողայոս Թոթվայեան

Օսմանեան քաղաքային օրինագիրքին Հայերէն Թարգմանութիւնն հինգ հատորներէ կը բաղկանայ, որոց առաջին և երկրորդ հատորներն արդէն հրատարակուած են և Երրորդ հատորն ալ լոյս պիտի տեսնէ մինչեւ ապրիլ 15։

Իւրաքանչիւր հատորի գինն է 10 դահեկան։

Կը վաճառուի բոլոր գրավաճառաց քով, և կեդրոնատեղին է Բ. Մ. Պօղոսճեանի գրատունն, Զագմագճըլար փուռան կից, թիւ 59։

Թիւրքճէ մէճէլլէի լաեըգըյլա անլաեամաեօրսուգ, էկեր հայճասը օրսա ալըրրգ տէնէնլէր նէրէտէ իսէլէր մէյտանա չըգմալարընը արզու վէ տավէթ իտէրիզ։